

Zákon o obchodnom registri (zápis do obchodného registra do 5 dní, zavedenie štandardizovaných formulárov, presun agendy zo sudcov na vyšších súdnych úradníkov)

Nový zákon o obchodnom registri, ktorý schválili poslanci NR SR 28. októbra, vychádza z v vládou schváleného materiálu „Návrh opatrení na zefektívnenie obchodného registra“. Podľa predkladateľov zákona z Ministerstva spravodlivosti (MS) SR je cieľom novej právnej úpravy vytvoriť predpoklady pre zefektívnenie práce v obchodnom registri (OR), vrátane jeho legislatívneho a technického zabezpečenia, a to v rámci komplexného prístupu k vykonávaniu inštitucionálno-organizačných zmien v súdnictve vedúcich k zrýchleniu súdneho konania. Potreba prijatia tohto zákona vychádza okrem vyššie uvedeného tiež z požiadaviek vyplývajúcich z procesu harmonizácie slovenského právneho poriadku s právom Európskej únie.

Najvýznamnejšou zmenou, ktorú prináša nová právna úprava, je zmena samotného charakteru registračného konania. Zákon o obchodnom registri v tejto súvislosti zavádza nový pojem „registrácia“, pod ktorým možno rozumieť postup pri zápise údajov do obchodného registra, zápise zmien zapísaných údajov a výmaze zapísaných údajov z obchodného registra. Tento postup pritom na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy konania vo veciach obchodného registra, nemá povahu občianskeho súdneho konania, ale spadá pod inú činnosť súdu v zmysle siedmej časti Občianskeho súdneho poriadku, čo umožňuje okrem iného aj vyňatie uvedenej agendy z rozhodovacej činnosti sudcov a prenesenie jej vybavovania na vyšších súdnych úradníkov.

Z uvedeného dôvodu zákon o obchodnom registri vylučuje subsidiárne použitie Občianskeho súdneho poriadku na registráciu údajov v obchodnom registri a ukladanie listín do zbierky listín a pripúšťa jeho primerané použitie len v prípadoch, v ktorých tak výslovne ustanoví, t.j. napr. v prípade doručovania alebo postupu pri ukladaní sankcií.

Podľa novej právnej úpravy sa návrhy na zápis, zmenu zápisu alebo výmaz (ďalej len „návrh na zápis“) preskúmajú z formálneho hľadiska, tzn. že súd skúma len úplnosť návrhu na zápis, vrátane príloh, súlad údajov uvedených v návrhu na zápis s údajmi vyplývajúcimi z príloh k návrhu, ako aj splnenie ďalších zákonom taxatívne vymedzených formálnych predpokladov zápisu (napr. zaplatenie súdneho poplatku). V prípade zápisov osobitného právneho významu, ako je napr. prvozápis obchodnej spoločnosti a zápis splnutia, zlúčenia alebo rozdelenia obchodnej spoločnosti, zostáva do istej miery zachovaná aj materiálna kontrola, keďže súd musí preskúmať aj splnenie ďalších podmienok presne ustanovených v právnom predpise, čo vyplýva aj z požiadaviek ustanovených v smerniciach Európskej únie (publikačná smernica, smernica o fúziách, smernica o rozdelení akciových spoločností).

Ďalším novom predkladanej právnej úpravy je formalizácia návrhov na zápis do podoby štandardizovaných formulárov a ustanovenie presného zoznamu príloh, ktorými je potrebné návrhy na zápis doložiť. Za týmto účelom návrh zákona predpokladá vydanie vykonávacieho predpisu k tomuto

Charakteristiky opatrení schválených v 4. štvrtroku 2003

zákonu - vyhlášky MS SR. Uvedenou právnou úpravou sa má odstrániť právna neistota osôb podávajúcich návrh na zápis do OR.

Zákon o obchodnom registri ďalej ustanovuje fixnú lehotu 5 pracovných dní na vykonanie zápisu, čím sa v prípade úplného a bezchybného návrhu na zápis a príloh k tomuto návrhu majú vytvoriť predpoklady na rýchle vybavovanie návrhov a zároveň sa má odstrániť právna neistota navrhovateľa a tretích osôb, ktorá je v súčasnosti spojená s neúmerným predlžovaním konania vo veciach obchodného registra.

Zákon o obchodnom registri nadobudne účinnosť 1. februára 2004.